

ตะลุยโจทย์โควตา มช. ฟิสิกส์
บทที่ 4 การเคลื่อนที่แบบต่าง ๆ ชุด 1

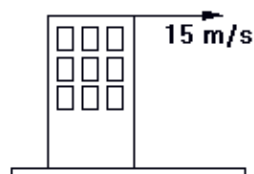
การเคลื่อนที่แบบโปรเจกไทล์

การเคลื่อนที่แบบโปรเจกไทล์ คือ การเคลื่อนที่ในแนวโค้งรูปพาราโบลา เกิดจากการเคลื่อนที่
ในแนว 2 แนว คือ แนวราบและแนวดิ่ง พร้อมกัน
แนวความคิดเกี่ยวกับการคำนวณการเคลื่อนที่แบบโปรเจกไทล์ ให้ศึกษาจากตัวอย่างต่อไปนี้

1. เมื่อยิงปืนลูกซองออกไปจากหน้าผาในแนวนานกับพื้น โดยมีความเร็วต้นเป็น 20 เมตร/
วินาที หน้าผามีความสูง 80 เมตร ลูกปืนจะตกกระทบพื้นที่ระยะห่างจากเชิงผากี่เมตร
1. 20   2. 40   3. 60   4. 80

วิธีทำ

- 2(มช 41) ผลักวัตถุออกจากขอบคานฟ้าตึกสูง 20 เมตร
ด้วยความเร็วต้น 15 เมตร/วินาที ตามแนวระดับ
วัตถุจะตกถึงพื้นที่ระยะห่างกี่เมตรจากฐานตึก

1. 10   2. 20   3. 30   4. 40

วิธีทำ

3. ชายคนหนึ่งยืนอยู่บนตาดฟ้าตึกสูง 50 เมตร แล้วปาก้อนหินลงไปในแนวทำมุมกับ 37° กับแนวระดับด้วยความเร็ว 25 เมตรต่อวินาที

ก. นานเท่าไรก้อนหินตกถึงพื้นดิน

ข. ก้อนหินตกห่างจากตัวตึกเท่าไร

วิธีทำ

4. กำแพงห่างจากปากกระบอกปืน $10\sqrt{2}$ เมตร โดยที่ปากกระบอกปืนเอียงทำมุม 45° เมื่อกระสุนถูกยิงออกจากปากกระบอกปืนขึ้นไปด้วยอัตราเร็ว 20 เมตร/วินาที กระสุนปืนจะกระทบกำแพงสูงจากพื้นกี่เมตร

1. 6.0

2. 6.2

3. 9.1

4. 10.6

วิธีทำ

เกี่ยวกับการโยนวัตถุจากพื้นสู่อวกาศแล้วปล่อยให้ตกลงมาถึงระดับเดิม

$$\text{เวลาที่วัตถุลอยในอากาศ (t)} = \left(\frac{2U \sin \theta}{g} \right)$$

$$\text{ระยะทางที่วัตถุขึ้นไปได้สูงสุด (s}_y\text{)} = \left(\frac{U^2 \sin^2 \theta}{2g} \right)$$

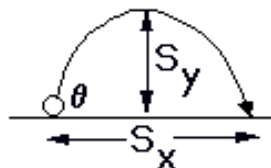
$$\text{ระยะทางตามแนวราบเมื่อวัตถุตกลงมาระดับเดิม (s}_x\text{)} = \left(\frac{U^2}{g} \sin 2\theta \right) = \frac{U^2}{g} 2 \sin \theta \cos \theta$$

และ

$$\frac{s_y}{s_x} = \frac{1}{4} \tan \theta$$

เมื่อ s_y = ระยะสูงในแนวตั้ง

s_x = ระยะไกลในแนวราบ

5(มข 43) โยนลูกบอลขึ้นจากพื้นดิน ด้วยความเร็วต้น 25 เมตร/วินาที ในทิศทำมุม 37° กับพื้นดิน ลูกบอลนี้จะตกลงมาพื้นดินห่างจากตำแหน่งที่โยนขึ้นไปกี่เมตร

1. 60

2. 70

3. 80

4. 90

วิธีทำ

6(มข 48) ในการศึกษาการเคลื่อนที่แบบโปรเจกไทล์ พบว่าถ้ายิงวัตถุ 2 ก้อน ขึ้นไปด้วยความเร็วต้น เท่ากัน โดยทำมุม 30° และ 60° กับแนวระดับ อัตราส่วนของเวลาที่วัตถุอยู่ในอากาศของการยิงทำมุม 30° และ 60° คือข้อใด

1. 1

2. $\frac{1}{\sqrt{3}}$

3. $\frac{\sqrt{3}}{2}$

4. $\frac{\sqrt{3}}{4}$

วิธีทำ

7(มข 40) ถ้าโปรเจกไทล์มีการกระจัดสูงสุดในแนวตั้ง 10 เมตร และการกระจัดที่ไปได้ไกลสุดในแนวระดับเท่ากับ 30 เมตร โปรเจกไทล์นี้จะต้องถูกยิงออกไปในแนวที่ทำมุมกี่องศา กับแนวระดับ

วิธีทำ

การเคลื่อนที่แบบวงกลม

คาบ (T) คือ เวลาที่ใช้ในการเคลื่อนที่ครบ 1 รอบ (วินาที)

ความถี่ (f) คือ จำนวนรอบที่เคลื่อนที่ได้ในหนึ่งหน่วยเวลา

(รอบ / วินาที , H_z)

หาค่าจาก $f = \frac{\text{จำนวนรอบ}}{\text{เวลา}}$ หรือ $f = \frac{1}{T}$

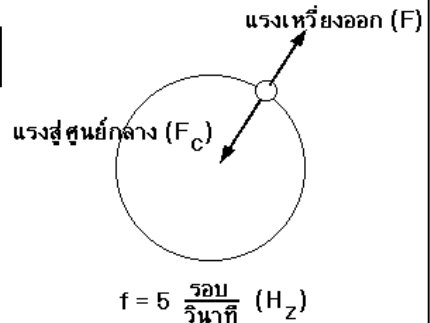
อัตราเร็วเชิงเส้น (v) คือ อัตราเร็วของการเคลื่อนที่ตามเส้นรอบวง (เมตร/วินาที)

หาค่าจาก $v = 2\pi Rf$ หรือ $v = \frac{2\pi R}{T}$

การเคลื่อนที่แบบวงกลม จะมีแรงเกี่ยวข้องอย่างน้อย

2 แรง เสมอ คือ แรงเหวี่ยงออกและแรงสู่ศูนย์กลาง

$F_c = \frac{mv^2}{R}$ และ $a_c = \frac{v^2}{R}$

เมื่อ a_c = ความเร่งศูนย์กลาง (m/s^2) v = อัตราเร็วเชิงเส้นของวัตถุ (m/s)

R = รัศมีการเคลื่อนที่ (m) F_c = แรงเข้าสู่ศูนย์กลาง (N)

m = มวลวัตถุที่เคลื่อนที่เป็นวงกลมนั้น (kg)

8. จากการเคลื่อนที่แบบวงกลมของวัตถุหนึ่งพบว่าช่วงเวลา 2 วินาที เคลื่อนที่ได้ 10 รอบ จงหาค่าความถี่ และ คาบของการเคลื่อนที่

วิธีทำ

9. จากข้อที่ผ่านมา ถ้ารัศมีการเคลื่อนที่มีค่า 0.2 เมตร อัตราเร็วเชิงเส้นของวัตถุนี้จะเป็นเท่าไร

วิธีทำ

10(มข 51) ถ้าดวงจันทร์โคจรรอบโลกที่ระยะห่างจากโลก 3.78×10^8 เมตร ใช้เวลาประมาณ 2.35×10^6 วินาที จงหาอัตราเร็วของดวงจันทร์ในการโคจรรอบโลกในหน่วยกิโลเมตรต่อวินาที (กำหนดให้ $\pi = 22/7$)

วิธีทำ

11. จงหาความเร่งสู่ศูนย์กลางของวัตถุที่เคลื่อนที่แบบวงกลมรัศมี 4 เมตร ด้วยอัตราเร็ว 20 เมตรต่อวินาที

วิธีทำ

12(มข 50) มวล 2.1 กิโลกรัม หมุนเป็นวงกลมรัศมี 70 เซนติเมตร ด้วยอัตราเร็ว 2 รอบต่อวินาที ให้หาอัตราเร็วเชิงเส้นในหน่วยเมตรต่อวินาที และแรงเข้าสู่ศูนย์กลางในหน่วยนิวตันที่เกิดกับมวลนี้ (กำหนดให้ $\pi = 22/7$)

1. 4.4 และ 58.0

2. 4.4 และ 232.3

3. 8.8 และ 232.3

4. 8.8 และ 929.3

วิธีทำ

ขั้นตอนการคำนวณเกี่ยวกับวงกลม มีดังนี้

- 1) วาดรูปเขียนแรงกระทำที่เกี่ยวข้องทุกแรง
- 2) กำหนดให้ แรงเข้าวงกลม = แรงออกวงกลม แล้วแก้สมการจะได้คำตอบ

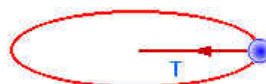
13. รถไฟเหาะตีลังกามวล 2000 กิโลกรัม เคลื่อนที่บนรางโค้งรัศมี 10 เมตร ขณะผ่านจุดสูงสุดด้วยอัตรา 20 เมตรต่อวินาที จะมีแรงปฏิกิริยาที่รางกระทำต่อรถไฟกี่นิวตัน
1. 40000
  2. 60000
  3. 80000
  4. 100000

วิธีทำ

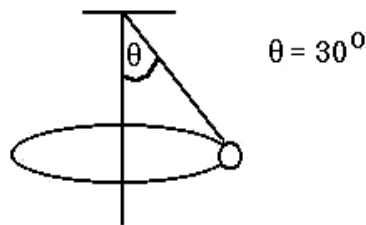
14. รถคันหนึ่งมีมวล 1000 กิโลกรัม เคลื่อนที่ขึ้นรางโค้งตีลังกานรัศมี 10 เมตร ด้วยความเร็วคงที่ 30 เมตรต่อวินาที จงหาแรงปฏิกิริยาที่รางกระทำต่อรถตอนที่
- ก) รถอยู่ที่จุดต่ำสุดของราง
  - ข) รถอยู่ที่จุดตรงกับแนวศูนย์กลางรางในแนวระดับ

วิธีทำ

15. จากรูป มวล 5 กิโลกรัม ถูกมัดด้วยเชือกยาว 1 เมตร แล้วแกว่งเป็นวงกลมตามแนวราบ ด้วยอัตราเร็วคงที่ 2 เมตรต่อวินาที จงหาค่าของแรงดึงในเส้นเชือก

วิธีทำ

16. ลูกบอลแขวนด้วยเชือกเบาทำมุม 30° กับแนวตั้งแกว่งให้เป็นวงกลมรัศมี 0.4 เมตร ปรากฏว่าแรงตึงของเส้นเชือกมีค่า 36 นิวตัน จงหาว่ามวลก้อนนี้มีขนาดกี่กิโลกรัม และอัตราเร็วของการเคลื่อนที่เป็นวงกลมมีค่ากี่เมตรต่อวินาที

วิธีทำ

17(มข 41) ผูกเชือกเบาติดกับลูกบอลมวล 1 กิโลกรัม แกว่งเชือกให้เป็นวงกลมในแนวตั้งรัศมี 0.2 เมตร ด้วยความเร็วเชิงเส้น 4 เมตร/วินาที จงหาแรงตึงของเชือกขณะที่ลูกบอลอยู่ที่ตำแหน่งสูงสุด

วิธีทำ

18(En 44/1) แขนมวล m ด้วยเชือกยาว L แล้วทำให้แกว่งขณะที่เชือกทำมุม θ กับแนวตั้ง ซึ่งวัตถุหยุดพอดี จงหาความตึงเชือกขณะนั้น

1. $mg(1 + \cos\theta)$ 2. $mg(1 - \cos\theta)$ 3. $mg \cos\theta$ 4. $mg \sin\theta$

วิธีทำ

19(มข 32) อนุภาคมวล 5.0 มิลลิกรัม เกาะติดอยู่กับแผ่นเสียงซึ่งหมุน 45 รอบต่อนาที ถ้าอนุภาคนี้อยู่ห่างจากจุดศูนย์กลางแผ่นเสียงนี้เป็นระยะทาง 15 เซนติเมตร สัมประสิทธิ์ความเสียดทานระหว่างอนุภาคกับแผ่นเสียงจะเท่ากับ

ก. 0.17

ข. 0.34

ค. 0.51

ง. 0.68

วิธีทำ

20. รถคันหนึ่งกำลังเลี้ยวโค้งด้วยอัตราเร็วสูงสุด 25 เมตรต่อวินาที โดยมีรัศมีความโค้ง 125 เมตร จงหาสัมประสิทธิ์ของความเสียดทานระหว่างถนนกับล้อ

วิธีทำ

21(มข 41) ผู้ขับขีรถจักรยานยนต์เลี้ยวโค้งบนถนนราบที่มีรัศมีความโค้ง 40 เมตร คนขับต้องเอียงรถทำมุม 37° กับแนวดิ่ง ขณะนั้นผู้ขับขีรถในอัตราเร็วกี่เมตร/วินาที

1. 17.32

2. 40.51

3. 30.67

4. 23.29

วิธีทำ

22. ยานอวกาศลำหนึ่งกำลังโคจรรอบดวงจันทร์มีรัศมี 1.2×10^6 เมตร จงหาคาบของการโคจรของยานอวกาศลำนี้ ถ้าความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงที่บริเวณนั้นมีค่า $\frac{1}{8}$ เท่าของความเร่งที่ผิวโลก

วิธีทำ

23. ดาวเทียมดวงหนึ่งโคจรสูงจากผิวโลก 1600 กิโลเมตร ถ้ารัศมีของโลกมีค่า 6400 กิโลเมตร และมวลของโลกมีค่า 6×10^{24} กิโลกรัม จงหาอัตราเร็วและคาบของดาวเทียม

วิธีทำ

อัตราเร็วเชิงมุม

	$\omega = \frac{\theta}{t}$	เมื่อ ω	คือ อัตราเร็วเชิงมุม (เรเดียน / วินาที)
	$\omega = \frac{2\pi}{T}$	θ	คือ มุมที่กวาดไป (เรเดียน)
	$\omega = 2\pi f$	t	คือ เวลาที่ใช้กวาดมุมนั้น (วินาที)
	$V = \omega R$	T	คือ คาบของการเคลื่อนที่ (วินาที)
	$a_c = \omega^2 R$	f	คือ ความถี่ของการเคลื่อนที่ (Hz)
		V	คือ อัตราเร็วเชิงเส้น (m/s)
		a_c	คือ อัตราเร่งเข้าสู่ศูนย์กลาง (m/s^2)

24. วัตถุก้อนหนึ่งเคลื่อนที่เป็นวงกลมรอบจุดจุดหนึ่งด้วยความถี่ 7 รอบ/วินาที จงหาอัตราเร็วเชิงมุมของการเคลื่อนที่นี้

วิธีทำ

25(A-net51) นาฬิกาแบบที่มีเข็มวินาทีเดินเพียงตรง อัตราเร็วเชิงมุมของเข็มวินาทีเป็นกี่เรเดียนต่อวินาที

1. 0.105

2. 0.6

3. 1.05

4. 6

วิธีทำ

26. การหมุนรอบตัวของโลกรอบละ 24 ชั่วโมง กำหนดรัศมีโลกเท่ากับ 6.37×10^6 เมตร จงหาอัตราเร็วเชิงมุมที่ผิวโลก

วิธีทำ

27. จากข้อที่ผ่านมา จงหาอัตราเร็วของวัตถุที่ผิวโลก

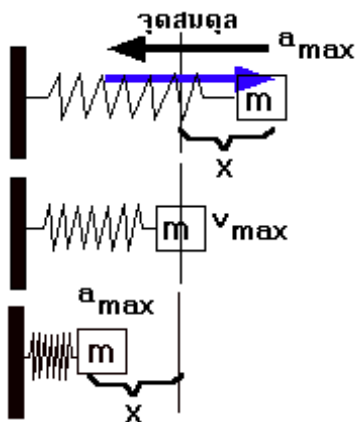
วิธีทำ

28. จากข้อที่ผ่านมา จงหาอัตราเร่งสู่ศูนย์กลางที่เส้นศูนย์กลางสูตร

วิธีทำ

การเคลื่อนที่แบบซิมเปิลฮาร์โมนิก

การเคลื่อนที่ซิมเปิลฮาร์โมนิกแบบสั้น

$$a = \omega^2 A$$

$$v = \omega A$$

$$\omega = \sqrt{\frac{k}{m}}$$

$$T = \frac{2\pi}{\omega}$$

$$f = \frac{1}{T} = \frac{\omega}{2\pi}$$

เมื่อ v = ความเร็วสูงสุด (ที่จุดสมดุลเท่านั้น)

a = ความเร่งสูงสุด (ที่ระยะทางไกลที่สุด)

ω = ความเร็วเชิงมุม (เรเดียน / วินาที)

A = อัมพลิจูด (ระยะทางไกลที่สุด)

k = ค่าสปริง (N/m)

m = มวล (kg)

T = คาบการสั่น (s)

f = ความถี่การสั่น (Hz)

29(En 32) วัตถุชิ้นหนึ่งติดอยู่กับปลายข้างหนึ่งของสปริงซึ่งยาว 2 เมตร และมีปลายข้างหนึ่งตรึงอยู่กับที่ ถ้าวัตถุชิ้นนี้วางอยู่บนพื้นราบเกลี้ยง และกำลังเคลื่อนที่แบบซิมเปิลฮาร์โมนิกโดยมีความเร็วมากที่สุด 2 เมตร/วินาที และมีการขจัดจากจุดสมดุลมากที่สุด 0.5 เมตร อัตราเร็วเชิงมุมของการเคลื่อนที่นี้เป็นกี่เรเดียนต่อวินาที

1. 0.12

2. 0.25

3. 1.00

4. 4.00

วิธีทำ

30. สปริงเบตั่วหนึ่งมีค่านิจ 100 นิวตัน/เมตร ผูกติดกับมวล 1 กิโลกรัม ซึ่งวางอยู่บนพื้นราบเกลี้ยง เมื่อดึงสปริงออกไป 30 เซนติเมตร แล้วปล่อยมือ มวลก้อนนี้จะม้อัตราเร่งสูงสุดเท่าใด
- ก. 10 m/s^2 ข. 20 m/s^2 ค. 30 m/s^2 ง. 40 m/s^2

วิธีทำ

31. รถทดลองติดปลายลวดสปริงเคลื่อนที่แบบฮาร์มอนิกอย่างง่ายด้วยแอมพลิจูด 15 เซนติเมตร และความถี่ 4 รอบต่อวินาที จงคำนวณหาความเร็วสูงสุด และความเร่งสูงสุดของรถทดลอง

วิธีทำ

- 32(มช 48) วัตถุสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่แบบซิมเปิลฮาร์มอนิกด้วยแอมพลิจูด 15 เซนติเมตร และมีความเร่งสูงสุดเป็น 95 เมตรต่อวินาที² วัตถุนี้กำลังสั้นด้วยความถี่ที่รอบต่อวินาที
1. 2   2. 3   3. 4   4. 5

วิธีทำ

33. สปริงวางบนพื้นราบมีค่านิจสปริง $(2\pi)^2$ นิวตัน/เมตร ปลายข้างหนึ่งผูกตรึงปลายอีกข้างหนึ่งมีมวล 4 กิโลกรัม ดึงไว้ เมื่อออกแรงดึงมวลแล้วปล่อยมวลจะเคลื่อนที่แบบ SHM ด้วยคาบกี่วินาที

วิธีทำ

34(En 35) รถทดลองมวล 500 กรัม ติดอยู่กับปลายสปริง ดังรูป เมื่อดึงด้วยแรง 5 นิวตัน ในทิศขนานกับพื้น จะทำให้สปริงยืดออก 10 เซนติเมตร เมื่อปล่อยรถจะเคลื่อนที่กลับไปมาบนพื้นเกลี้ยงแบบซิมเปิลฮาร์โมนิกด้วยคาบเท่าไร

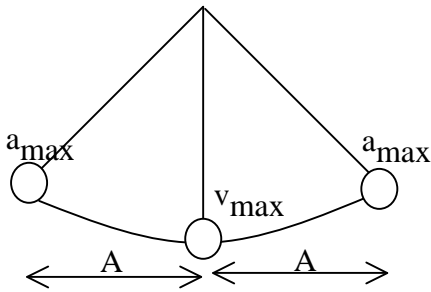
1. 0.63 s   2. 0.67 s   3. 1.60 s   4. 2.00 s

วิธีทำ

35(มช 42) ลวดสปริงอันหนึ่งวางบนพื้นเกลี้ยง ปลายด้านหนึ่งยึดแน่นกับผนังปลายที่เหลือมีมวล 1.0 กิโลกรัม ดึงไว้ ถ้าทำให้เกิดการสั่นแบบซิมเปิลฮาร์โมนิกวัดคาบการสั่นได้ $(2\pi/5)$ วินาที แรงในหน่วยของนิวตันที่กระทำต่อมวลนี้ เมื่ออยู่ห่างจากตำแหน่งสมดุล 0.2 เมตร เป็นเท่าใด

วิธีทำ

การเคลื่อนที่ซิมเปิลฮาร์โมนิกแบบแกว่ง

$$a = \omega^2 A$$

$$v = \omega A$$

$$\omega = \sqrt{\frac{g}{L}}$$

$$T = \frac{2\pi}{\omega}$$

$$f = \frac{1}{T} = \frac{\omega}{2\pi}$$

- เมื่อ v = ความเร็วสูงสุด (ที่จุดสมดุลเท่านั้น)
 a = ความเร่งสูงสุด (ที่ระยะทางไกลที่สุด)
 ω = ความเร็วเชิงมุม (เรเดียน/วินาที)
 A = อัมพลิจูด (ระยะทางไกลที่สุด)
 L = ความยาวสายแกว่ง (m)
 T = คาบการแกว่ง (s)
 f = ความถี่การแกว่ง (Hz)

36(มข 39) ลูกตุ้มแขวนด้วยเชือกยาว 100 เซนติเมตร เมื่อจับลูกตุ้มให้เบนออกมาจากตำแหน่งสมดุลเป็นระยะ 5 เซนติเมตร แล้วปล่อยให้แกว่งอย่างอิสระความเร็วสูงสุดในการแกว่งจะมีค่าเท่ากับกี่ เซนติเมตร / วินาที

1. 0.16

2. 1.58

3. 15.8

4. 158

วิธีทำ

